

3. Хома О. Особливості підготовки майбутнього вчителя до навчання державної мови в контексті Концепції «Нова українська школа» / О.М.Хома // Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць. Випуск 23. Серія «Педагогічні науки», Полтава, 2019.– С.215-219.
4. Чабайовська М.І. Зошит з каліграфії в II частинах / М. І. Чабайовська. – Тернопіль : Мальва – ОСО, 2009. – 56 с.
5. Чабайовська М.І. Єдині зразки каліграфічного письма букв українського алфавіту та цифр: навч.-метод. посіб. /М.І.Чабайовська.– Тернопіль: Мальва – ОСО, 2009. – 116 с.

НІЖЕГОРОДЦЕВА Т. В.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ФОРМУВАННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
НА УРОКАХ ФОРТЕПІАНО**

Проблема формування й удосконалення професійної, зокрема інструментально-виконавської майстерності майбутнього вчителя музичного мистецтва завжди знаходиться в центрі уваги науково-педагогічної думки.

Сучасними дослідниками розробляються: методичні аспекти навчання гри на музичному інструменті (А. Каузова, Н.Корихалова, Г.Ципін); проблеми удосконалення виконавських умінь та навичок майбутніх фахівців (В.Буцяк, А.Каузова, М.Степанов); питання формування професійно-значущих якостей майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі інструментально-виконавської підготовки (Ю.Алієв, Л.Арчажнікова, В.Муцмахер, Г.Ципін).

Багатоаспектність роботи вчителя музичного мистецтва в школі пояснюється сучасними вимогами до організації та проведення різних видів музичної та мистецької діяльності з учнями на уроках. Реалізація усіх видів музично-виконавської діяльності учителя (сольне виконавство, самостійна робота над музичними творами, читання з листа, акомпанування, гра в ансамблі, творче музикування та імпровізація) повинні базуватись на синтезі виконавських та педагогічних якостей, розвинутому естетичному смаку та свідомому ставленню до музичного мистецтва.

Формування виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва, крізь призму системного підходу та у взаємозв'язку із завданнями практичної виконавської діяльності спеціалістів у школі, які, на думку Л.Арчажнікової, передбачає: володіння широкими та глибокими музично-теоретичними та методичними знаннями в галузі інструментально-виконавської діяльності; здатність виконувати музичні твори різних стилів, жанрів та форм; сформованість навичок та вмінь самостійної роботи над музичним репертуаром; уміння розкривати художній образ музичного твору на основі адекватного сприйняття, опрацювання та інтерпретації музичних творів; розвиненість музичного сприйняття, уяви, мислення та творчих здібностей [1, с.68]. Тому в процесі роботи над музично-педагогічним репертуаром увагу студентів потрібно

звертати на формування вмій та навичок відбору найбільш цікавого, художньо досконалого музичного матеріалу, досягнення високого професійного рівня його виконання. Також майбутньому вчителю музичного мистецтва необхідно оволодіти методикою самостійної роботи над музичним твором (виконання окремих голосів, фраз, періодів; опрацювання особливостей ритмічної, артикуляційної, динамічної, жанрово-стилістичної організації музичного матеріалу; подолання виконавських та технічних складнощів тощо).

Практика доводить, що вчителів на уроках музичного мистецтва необхідно творчо музикувати: потрібні навички підбору знайомих мелодій на слух (з додаванням до них акомпанементу), гармонізувати мелодії, створювати інструментальний супровід до вміщених у збірках вокально-хорових творів, транспонувати тощо. Володіння навичками творчого музикування та імпровізації є свідченням високого рівня загально-музичної кваліфікації вчителя. Тому, серед важливих і різноманітних властивостей музично-педагогічної кваліфікації вчителя музичного мистецтва, виняткова роль належить саме володінню інструментом.

Загально визнано, що виконавська і концертмейстерська діяльність є базою всіх професійних даних спеціаліста-музиканта. Тому в сучасних умовах пріоритетного значення набувають процеси оновлення змісту та методів навчання студентів. Зокрема, в царині музичної освіти особливо важливими постають питання вдосконалення інструментальної підготовки майбутніх фахівців, одним із провідних компонентів якої виступає розвиток виконавської техніки.

Сучасна музично-інструментальна педагогіка характеризується інтенсивністю у пошуках можливостей розширення музичної ерудиції та накопичення репертуару майбутнього вчителя. Виходячи з потреб практики, актуальним є звернення викладачів фортепіано до ескізного вивчення музичних творів. Проте не можна трактувати запропонований метод як поверхове виконання. Такий вид самостійної роботи сприяє значному розширенню репертуару, збагаченню виконавського досвіду студента.

Приділяючи увагу розвитку творчих здібностей студента-виконавця, не можна забувати й про те, що без «міцного ремесла» немає мистецтва, що виховання необхідних технічних навичок і вмій має бути на першому місці. Проте принципи єдності навчання і музично творчого виховання, опора на слухо-творчу сферу студента, підпорядкування технічного розвитку художньому, мають найважливіше значення для інструментальної педагогіки. Вони повинні бути визначені, як провідні у програмах з методики навчання гри на музичному інструменті [3].

Отже, одним із проявів музичної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва, є його виконавська культура. Він постійно повинен виступати в ролі виконавця, а для цього необхідно вільно володіти музичною літературою, розуміти і опановувати музичний матеріал і, творчо інтерпретуючи, доносити його до слухачів на високому технічному рівні.

Список використаних джерел

1. Арчажникова Л.Г. Профессия – учитель музыки: Кн. для учителя / Людмила Григорьевна Арчажникова. – М.: Просвещение, 1984. – 111 с.

2. Падалка Г.М. Музична педагогіка: Курс лекцій з актуальних проблем викладання музичних дисциплін в системі педагогічної освіти / За ред. В.Г. Бутенка. – Херсон: ХДПІ, 1995.

НОС Л. С.,
ДОНГІ С.В.

Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна

РОЗВИТОК УСНОГО АНГЛІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ГРИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

В умовах глобалізації та інтеграції України з ЄС постає питання підвищення рівня володіння іноземною мовою. Основні тенденції перебудови системи освіти в Україні на сучасному етапі її розвитку спрямовані на поліпшення навчання іноземних мов на всіх етапах їх засвоєння. Процес розбудови освіти, що здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про освіту», положень Концепції «Нова українська школа» та інших нормативних документів, передбачає вивчення іноземної мови з початкової школи. З огляду на це вимагає істотного переосмислення зміст, методи та форми її вивчення.

За останній час опубліковано велику кількість наукових праць з означеної проблеми (Н. Бібік, О. Близнюк, Л. Врублевська, С. Ніколаєва Т. Олійник, Л. Панова, Т. Полонська та ін.), що пояснюється ефективністю засвоєння іноземної мови здобувачами початкової освіти та можливістю для створення комунікативних ситуацій, максимально сприятливих для засвоєння усного англійського мовлення

Незважаючи на значну кількість праць, присвячених вивченню іноземної мови дітьми молодшого шкільного віку, проблемі підвищення ефективності оволодіння усним англійським мовленням з використанням сучасних ігрових методів і технологій, увага приділяється лише частково. Тому актуальним питанням залишається розвиток усного англійського мовлення учнів початкової школи засобами ігрової діяльності.

Згідно з Державним стандартом початкової освіти [2], всі початкові школи працюють за компетентнісним навчанням. Це означає, що основним для учнів початкової школи є не запам'ятовування інформації, а опанування компетентностями, що знадобляться в житті. Початковий етап навчання іноземної мови є надзвичайно важливим, оскільки в цей період закладаються основи іншомовної комунікативної компетентності, необхідні й достатні для її розвитку та удосконалення. Тут відбувається становлення засад для формування умінь сприймати на слух, говорити, читати й писати іноземною мовою у межах визначених програмою результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів, що узгоджуються із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти [3] та положеннями Концепції «Нова українська школа» [5].

Аналіз публікацій фахівців у галузі теорії та методики розвитку мовлення учнів початкової школи (О. Бігич [1], А. Козак [4], С. Роман [6] та ін.) дозволив відібрати основні види діяльності, що сприяють формуванню усного англійського мовлення: прослуховування творів фольклору та дитячої художньої літератури, вивчення прислів'їв, скоромовок, невеликих віршів, пісень, опис картинок, ігри, інсценування. Вказаними ученими було встановлено, що «найбільш сприятливі

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>